

VERSLAG¹

Aanwezig:

- Cathy Berx, gouverneur provincie Antwerpen, voorzitter
- Bram Abrams, secretaris
- Koen Segher, Waterwegen & Zeekanaal (W&Z)
- Jasmine Michielsens, Agentschap Onroerend Erfgoed (OE)
- Dries Gorissen, Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
- Katleen Vandenbergh, Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
- Michel Van Ombergen, Departement Landbouw en Visserij (LV)
- Christophe Vandevort, Ruimte Vlaanderen (RV)
- Judith Deusings, Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
- Marc Florus, Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
- Tom Gabriëls, Bekkenssecretariaat
- Hilde Van den Broeck, Agentschap Wegen en Verkeer (AWV)
- Benny Eyckmans, gemeenteraadslid, Geel
- Gert Fransen, schepen, Grobbendonk
- Jan Bertels, burgemeester, Herentals
- Ward Kennes, burgemeester, Kasterlee
- Gino Verbiest, verantwoordelijke integraal waterbeheer, Lier
- Toon De Raedt, milieuambtenaar, Lille
- Griet Van Olmen, schepen, Nijlen
- Marc T'Syen, schepen, Olen
- Fernand Bossaerts, schepen, Ranst
- Mizel Gebruers, voorzitter OCMW, Vorselaar
- Luc Van Hove, burgemeester, Zandhoven
- Bas Vanderveken, Regionaal landschap Kleine en Grote Nete
- Frederik Mollen, Natuurpunt
- Gert Van de moortel, Boerenbond
- Goedele Schuerman, DenS Communicatie

Verontschuldigd:

- Koen Deheegher, Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
- Griet Smaers, schepen, Geel
- Mien Van Olmen, schepen, Herentals
- Marc Herrygers, schepen, Lille
- Filip Van Den Broeck, schepen, Vorselaar
- Ellen Vos, Innovatiesteunpunt

Verslag: Goedele Schuerman, DenS Communicatie

Agenda

1. Goedkeuring verslag OC 27 september 2016 + opvolging actiepunten
2. Stand van zaken plannen en projecten coördinatieopdracht
 - a. Opmaak Gewestelijke RUP's
 - b. Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000
 - i. Opmaak Managementplannen Europese natuurdoelen SBZ-H
 - ii. Graafweide-Schupleer
 - iii. Ecohydrologische studie
 - c. Projecten bekkenbeheerplan
 - i. Overstromingsgebied De Zegge
 - ii. Compensaties Kempische Noordzuidverbinding N19g
 - iii. Recreatiecluster Kasterlee (Building with Nature)

¹ Dit verslag moet samen gelezen worden met de voorbereidende nota's.

- d. Aanduiding erfgoedlandschappen
- e. Geactualiseerd Sigmaplan
 - i. Ontwerp plan-MER Cluster Kleine Nete en Nete
 - ii. Varenheuvel-Abroek
- f. PDPO-project 'Vallei in verandering, kansen voor duurzame landbouw'
- 3. Flankerend beleid PAS
- 4. Aanvraag strategisch project Kleine Nete
- 5. Netedag – ondertekening intentieverklaring 26-06-2017
- 6. Varia en rondvraag

Documenten (zie ook www.kleinenete.be)

- Powerpointpresentatie: '170420_KN OC PPT'
- AP1: Verslag OC dd. 27/09/2016
- AP4: Nota OC_strategisch project Kleine Nete

1. Goedkeuring verslag vorige vergadering OC 27 september 2016 + opvolging actiepunten

Voor de vergadering werd een aangepast verslag gemaaild. Dat verslag wordt goedgekeurd.

Alle actiepunten komen aan bod in de agendapunten, uitgezonderd volgende actiepunt:

- *OE bekijkt, in overleg met gemeente Grobbendonk en ANB, de mogelijkheden om het geplande beheerplan te verruimen tot de omgeving en koppelt hierover terug.*

Opvolging:

- Jasmine Michielsens, OE, overlegde met de gemeente Grobbendonk en Kempens Landschap. Iedereen steunt de uitbouw van een totaalvisie, maar anderzijds mag er geen tijd verloren gaan voor het noodzakelijke beheerplan (o.a. i.f.v. de restauratie van de kasteelhoeve).
- Gert Fransens, Grobbendonk: De gemeente is vragende partij, wil dit financieel ondersteunen, maar wenst dan wel evenwaardig medezeggenschap. De gemeente heeft nu het gevoel dat er geen open proces wordt gevoerd door Kempens Landschap en vraagt of de gouverneur hier een bemiddelende rol kan spelen.
De gemeente staat achter het strategisch project en zou op de kasteelhoeve graag een mix van functies zien. De gemeente bezorgt hierover een beleidsnota.
- Cathy Berx, voorzitter: Kempens Landschap valt onder twee gedeputeerden. Zij zal dit met hen bespreken en een bemiddelende rol opnemen.
- *Natuurpunt bezorgde een nota naar aanleiding van de werkateliers ter voorbereiding van het strategisch project.*

Opvolging: Momenteel wordt er binnen het PBC een antwoord voorbereid. Bram koppelt asap terug.

2. Stand van zaken plannen en projecten Coördinatieopdracht

Zie ook PPT

Gewestelijke RUP's

Toelichting door Christophe Vandevort, Ruimte Vlaanderen.

Op dit ogenblik zijn volgende RUP's in opmaak of gepland:

- RUP Benedennete Lier: voorontwerp RUP is besproken op een plenaire vergadering op 28 maart 2017, na advies SARO en goedkeuring MER-screening zal het ontwerp RUP opgemaakt worden;
- RUP Vallei van de Tappelbeek in Broechem: openbaar onderzoek over ontwerp RUP loopt tot 21 april 2017;
- RUP Kleine Nete en Aa N19 tot Albertkanaal: heropstart in 2017 na afronding lopende onderzoeken Graafweide-Schupleer (ecohydrologische studie ...);
- RUP Mondingsgebied Grote Nete: opstart in 2018 cfr. planning project Sigmaplan;
- RUP Varenheuvel-Abroek: opstart in 2019 cfr. planning project Sigmaplan;
- RUP Gerhezerbossen-Doffen in Olen: opname in AGNAS programma 2017.

Vanaf 1 mei 2017 gaat de nieuwe procedure met integratie van plan-MER en RUP in voege, daarbij worden een aantal stappen en documenten in het voortraject geformaliseerd.

RUP's Kleine Nete en Aa, Varenheuvel-Abroek, Monding Grote Nete ... zullen volgens deze nieuwe procedure lopen.

Bespreking:

- Jan Bertels, Herentals: Zal er overleg zijn met de gemeenten in functie van de opmaak van de startnota? Worden de reeds gegeven opmerkingen meegenomen?
 - Christophe Vandevooort, RV: Vroeger gegeven opmerkingen worden zeker meegenomen. Terugkoppeling vooraf kan, maar we moeten vermijden een extra consultatieronde in te bouwen. Het is ook voor Ruimte Vlaanderen nieuw, de eerste keren zal gezocht worden naar een goede aanpak.
 - Cathy Berx, voorzitter, stelt voor om aan de stad te verduidelijken hoe in het hernieuwde RUP wordt omgegaan met de eerdere opmerkingen van de stad.

Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000

Toelichting door Katleen Vandenbergh, Agentschap voor Natuur en Bos.

- Opmaak managementplannen Europese natuurdoelen SBZ-H: de opmaak van de zoekzones loopt nog.
- Ecohydrologische studie is opgeleverd begin 2017. Uit de studie blijkt dat een aantal landbouwgronden opgenomen in het voorkeurscenario toch ongeschikt zijn voor landbouw. Als criterium werd hiervoor enkel een grondwaterstand van meer dan 40 cm onder het maaiveld genomen.
- Graafweide-Schupleer, aankoop d'Ursel: VLM zal de percelen aankopen die in het voorkeurscenario aangeduid waren voor landbouw, Natuurpunt de percelen voor natuur. De compromissen zijn getekend. Op meerdere percelen ligt een recht van voorkoop voor zowel pachters als W&Z. W&Z ziet af van haar recht van voorkoop. VLM en Natuurpunt voeren momenteel onderhandelingen met de pachters, in afstemming met het PDPO-project.

Bespreking:

- Cathy Berx, voorzitter, vraagt tegen wanneer de inrichtingsnota afgewerkt wordt en roept op om zo dicht mogelijk bij het voorkeurscenario te blijven.
 - Dries Gorissen, ANB: Streefdatum voor de inrichtingsnota is juni.
- Gert Van de moortel, Boerenbond: De landbouwers rekenen erop dat de gele percelen uit het voorkeurscenario geel blijven.
 - Cathy Berx, voorzitter: De inrichtingsnota zal een antwoord moeten bieden op die vraag en de nodige garanties voor de landbouw moeten inbouwen.

Projecten bekkenbeheerplan

Toelichting door Marc Florus, Vlaamse Milieumaatschappij.

- Actualisatie Project MER ontheffing voor Hellekens, Olens Broek, AOG De Zegge en meander N19g is goedgekeurd.
- Afgraven Hellekens: werken zijn gestart op 1 augustus 2016 (300 werkdagen). Werken zijn ongeveer halfweg.
- AOG De Zegge en meander N19g: de bouwvergunning is ingediend op 28-11-2016, de openbare onderzoeken zijn afgelopen. Eind 2017/begin 2018 is de aanbesteding gepland.
 - Tegen het onteigeningsbesluit is beroep aangetekend bij de Raad van State. De onderhandelingen met eigenaars en gebruikers lopen verder, 60% is al in der minne verworven.
 - O.b.v. de onderhandelingen is tussen N19g en Lichtaartseweg voor dijkprofiel type 1 en tussen Lichtaartseweg en Olens Broek voor dijkprofiel type 2 gekozen. Op dijkprofiel type 1 is recreatie met paarden mogelijk.
- Interreg-project 'Building with Nature': voor de zoekzones Bobbejaanland, Camping Korte Heide en Ark van Noë worden scenario's uitgetekend.

Sigmaplan

Toelichting door Koen Segher, Waterwegen en Zeekanaal.

- Zone 1. Beneden Nete: voor Hof van Lachenen en Anderstadt III is het technisch inrichtingsplan opgemaakt, voor Polder van Lier is het technisch uitvoeringsplan opgemaakt en het aanbestedingsdossier in opmaak. De volgende stap is de omgevingsvergunning. Voor Anderstadt I worden de inrichtingsplannen verfijnd.
- Zone 2. Varenheugel-Abroek: o.b.v. de onderhandelingen met de Grondenbank en het flankerend beleid landbouw zal de inrichtingsnota voor het landbouwgebied verder afgewerkt worden.
- Zone 3. Mondingsgebied Grote Nete: het milieuhygiënisch onderzoek is afgerond, het archeologisch waarderend onderzoek is aanbesteed. Op basis van deze studies zullen technische inrichtingsplannen gemaakt worden. De aankoopprocedure wordt opgestart.
- Plan-MER: voor de hele cluster wordt één plan-MER opgemaakt. Het definitief plan-MER is op 16-03-2017 ingediend bij de dienst MER. De beslissing volgt uiterlijk op 6-05-2017. Voor zone 1 Beneden Nete en Pallieterland is het GRUP in voorbereiding.

PDPO-project Vallei in verandering

Toelichting door Gert Van de moortel, Boerenbond.

Voor de deelnemende bedrijven zijn bedrijfsrapporten opgemaakt. Momenteel worden beleidsaanbevelingen uitgewerkt. De belangrijkste resultaten zullen op een eindsymposium belicht worden.

Bespreking:

- Frederik Mollen, Natuurpunt: De beleidsaanbevelingen worden opgemaakt vanuit landbouwstandpunt. Is het zinvol de teksten zo aan te passen dat de aanbevelingen ook door Natuurpunt kunnen onderschreven worden?
 - Cathy Berx, voorzitter: Dat zou de aanbevelingen sterker maken, maar de landbouwsector moet zich erin vinden.
 - Gert Van de moortel, Boerenbond: Voor de landbouwsector is het belangrijk dat de aanbevelingen ook door de OC gedragen worden, maar de inbreng vanuit de projectgroep moet overeind blijven.
 - Mogelijk kan gewerkt worden met een combinatie (unilaterale voorstellen vanuit de landbouwsector enerzijds en breed gedragen beleidsaanbevelingen anderzijds).

Afspraken:

- Frederik Mollen maakt een voorstel van tekstaanpassingen over.
- Na bespreking op de projectgroep worden de beleidsaanbevelingen teruggekoppeld naar de OC.

3. Flankerend beleid PAS

Toelichting flankerend beleid (rode en oranje bedrijven) en mogelijkheden grondenbank IHD PAS door Katleen Vandenberghe, Agentschap voor Natuur en Bos en Judith Deusings, Vlaamse Landmaatschappij.

Bespreking:

- Cathy Berx, voorzitter: Is er zicht op het aantal rode en oranje bedrijven in de vallei van de Kleine Nete?
 - Katleen Vandenberghe, ANB en Judith Deusings, VLM: In de nota over de gecumuleerde impact op landbouw was dit opgenomen. Sindsdien zijn de significantiekaders aangepast van 3 naar 5% en konden landbouwers een herberekening vragen. Online is een tool beschikbaar waarmee landbouwers zelf de berekening kunnen maken. De Vlaamse overheid beschikt niet over een totaalcijfer, maar het zal over minder landbouwbedrijven gaan dan het aantal bedrijven waarmee rekening werd gehouden in de nota gecumuleerde impact op landbouw. Als een bedrijfsverplaatsing aan de orde is, moeten landbouwers zelf een nieuwe locatie zoeken. Ze kunnen daarbij begeleid worden door een erkende adviesdienst (vb. SBB). Ook VLM kan eventueel ondersteunen. Deze landbouwers kunnen gebruik maken van de grondenbank. In de vallei van de Kleine Nete zijn er geen vragen voor stopzetting of verplaatsing.

- Frederik Mollen, Natuurpunt: Mochten er vragen voor stopzetting of verplaatsing komen, moeten de voorstellen opnieuw bekeken worden. Mogelijk kunnen we dan opnieuw naar de beste oplossing kijken.
- Christophe Vandevooort, RV: Bij de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen worden pistes verkend om vrijkomende landbouwzetels beschikbaar te houden voor de landbouw.
 - Frederik Mollen, Natuurpunt, wijst erop dat functiewijziging nog steeds vergunningsplichtig is. Uit een studie blijkt dat 85% van de functiewijzigingen onvergund gebeurt.
- Hilde Van den Broeck, AWV: Het Vlaams vastgoedplatform bevat een databank met eigendommen van zowel overheden als particulieren.

4. Aanvraag strategisch project Kleine Nete

Toelichting door Christophe Vandevooort, Ruimte Vlaanderen.

Zie Nota OC_strategisch project Kleine Nete.

- Het strategisch project bevat zes hefboomprojecten voor een verdere geïntegreerde gebiedsontwikkeling in de vallei.
- Voor de aansturing van het strategisch project benutten we maximaal het bestaande overleg binnen de Coördinatieopdracht. Er zijn twee voorstellen: een projectcoördinator die terugkoppelt naar OC en een aangevulde PBC of een projectbureau waar de projectcoördinator ondersteuning krijgt van de diensten van de gouverneur, provincie Antwerpen gebiedsgericht beleid, Ruimte Vlaanderen en de trekkers van de hefboomprojecten.
- Er wordt voorgesteld dat het Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete de aanvraag indient.
- Voorstel is dat alle aanvragende en financierende partners een engagementsverklaring ondertekenen. We bezorgen een voorbeeld.
- De aanvraag moet ingediend worden tegen 15-07-2017. Op de Netedag op 26-06-2017 willen we ze overhandigen aan minister Schauvliege.

Bespreking:

- Cathy Berx, voorzitter: De deputatie bekijkt momenteel of, hoe en welke rol de provincie kan en zal opnemen in het strategisch project.
- Wat betreft het "governancemodel" en de keuze voor een projectcoördinator dan wel projectteam: er worden voorkeuren uitgesproken pro en contra beide scenario's. Onder andere rekening houdend met het pleidooi voor een zo helder en eenvoudig mogelijke overlegstructuur en de inbreng van het provinciebestuur zal een finaal voorstel worden voorgelegd.
- Jan Bertels, Herentals: Akkoord met de hefboomprojecten, maar vraag om de perimeter voor Kleine Nete-Heuvelrug Herentals op het einde van de tekst niet te eng te maken. Het gaat niet enkel over de Olympiadelaan maar evenzeer over de heuvelrug op het grondgebied van Herentals. De stad Herentals zegt de gevraagde financiële bijdrage toe.
- Ward Kennes, Kasterlee, zal loyaal mee financieren, maar is geen voorstander voor het te breed opentrekken van het dossier van de vallei naar de heuvelrug. Voor Kasterlee ligt de prioriteit bij een goede uitvoering van de lopende dossiers en zeker de dossiers die rechtstreeks verband houden met waterbuffering. Hij bepleit een verderzetting van de positieve rol die de gouverneur en haar diensten momenteel spelen in de vallei.
- Frederik Mollen, Natuurpunt: Natuurpunt maakt geen deel uit van de PBC en zou ook niet in het projectbureau zitten. Bv. als beheerder van Graafweide-Schupleer is het belangrijk een duidelijk aanspreekpunt te hebben (projectcoördinator). De structuur mag het voeren van een open gesprek (met bv. Kempens Landschap) niet bemoeilijken.
Natuurpunt zal detailopmerkingen op de nota schriftelijk doorgeven. Verder heeft Natuurpunt drie bedenkingen. Bij hefboomproject 'Kleine Nete van Molternete tot Lier' moet Goormans als probleempunt meegenomen worden. Bij hefboomproject 'Graafweide-Schupleer' vraagt Natuurpunt voldoende aandacht voor een onthaalfunctie voor het gebied (kasteelhoeve). Bij hefboomproject 'Vallei van de Aa' moet voldoende aandacht gaan naar natuurwaarden en landschapsherstel.
- Luc Van Hove, Zandhoven, pleit voor een heldere en eenvoudige overlegstructuur en gaat akkoord met het voorstel voor financiering.
- Griet Van Olmen, Nijlen: De gemeente zou in het hefboomproject Molternetebrug liefst ook de brug zelf opnemen. Voor de gemeente is de brug meer dan een infrastructuurproject.
 - Koen Segher, Waterwegen en Zeekanaal: W&Z ziet de brug als een infrastructuurproject, maar ze maakt wel deel uit van het strategisch verhaal.

- Tom Gabriëls, Bekkenssecretariaat: W&Z wil snel werk maken van de brug. Dat staat afstemming met de visie van de gemeente niet in de weg.
- Marc Florus, VMM, vergelijkt het met de aanpak van de compensatie voor de Kempische Noordzuidverbinding (afstemming N19g op de vallei van de Kleine Nete).
- Indien rekening wordt gehouden met de opmerkingen gaan de leden akkoord met de inhoud van het voorstel voor strategisch project.

Afspraken:

- Het finale tekstvoorstel voor het strategisch project wordt minstens in een schriftelijke ronde voorgelegd aan het OC.
- De leden van de OC bezorgen, indien akkoord, een engagementsverklaring i.f.v. deelname aan en financiering van het strategisch project.

5. Netedag - Ondertekening intentieverklaring 26-06-2017

Toelichting door Cathy Berx, voorzitter.

Op 26 juni 2017 komt minister Schauvliege naar de vallei om, samen met alle partners, de goedgekeurde intentieverklaring te ondertekenen. Iedereen ontving een 'Save the date'. De uitnodigingsmail met programma voor de Netedag volgt half mei.

6. Varia en rondvraag

- Frederik Mollen: Natuurpunt vroeg het herbevestigd gebied tussen de Vallei van de Aa en Bouwel in Herenthout mee op te nemen in het GRUP in functie van verweving..
 - Christophe Vandevooort, RV: Jaarlijks kunnen gebieden voorgedragen worden voor opname in het gebiedsgericht programma AGNAS. Als dit gebied voor Natuurpunt prioritair is, kan zij het voordragen bij het coördinatieplatform C-AGNAS (waar Natuurpunt deel van uitmaakt) zodat het voorstel verder afgewogen kan worden ten aanzien van alle andere voordrachten en getoetst kan worden aan de prioriteiten van de Vlaamse Regering. Er kan ook een voordracht gedaan worden vanuit de OC. Dan moet één van de partners daarvoor het initiatief nemen en kan dit voorgelegd worden aan OC.
- Jasmine Michielsens, OE: Grobbendonk stelde 18-05-2017 voor als datum voor een plenaire vergadering over het gemeentelijk RUP Troon. De PBC vraagt een voorbereidend afstemmingsoverleg. (*Intussen is dit overleg vastgelegd op 11-05-2017*).
- Gert Van de moortel, Boerenbond, wijst opnieuw op de problematiek van het lekkende kanaalwater (Albertkanaal).
 - Gert Fransen, Grobbendonk: Er zou een nieuwe pompinstallatie gebouwd worden door NV De Scheepvaart (*nu 'De Vlaamse Waterweg'*).
 - Frederik Mollen: Natuurpunt stelde hier planologische ruil voor als structurele oplossing. Het is onduidelijk wat hier verder mee is gebeurd.
 - Bram Abrams: Binnen het PBC is hier rond gewerkt. Er is momenteel nog geen concreet uitgewerkt voorstel waarover alle partners het eens zijn. Dit moet verder worden uitgewerkt in functie van het her op te starten gewestelijke RUP.

Actiepunten

- Gemeente Grobbendonk bezorgt haar beleidsnota over de kasteelhoeve
- De gouverneur bespreekt de vraag naar bemiddeling in het dossier van de kasteelhoeve met de verantwoordelijke gedeputeerden.
- Gewestelijke RUP's: Ruimte Vlaanderen verduidelijkt hoe zal omgegaan worden met vroeger gemaakte opmerkingen (n.a.v. vraag van stad Herentals).
- PDPO-project: na bespreking op de projectgroep worden de beleidsaanbevelingen teruggekoppeld naar de OC.
- Strategisch project Kleine Nete:
 - Het finale tekstvoorstel voor het strategisch project wordt minstens in een schriftelijke ronde voorgelegd aan de OC.

- De leden van de OC bezorgen, indien akkoord, een engagementsverklaring i.f.v. deelname aan en financiering van het strategisch project.
- Nota Natuurpunt n.a.v. de werkateliers ter voorbereiding van het strategisch project: Bram bezorgt asap het antwoord voorbereid door de PBC.
- Voor de plenaire vergadering over gemeentelijk RUP Troon, Grobbendonk vindt een afstemmingsoverleg plaats. *Intussen is dit overleg vastgelegd op 11-05-2017.*
- Natuurpunt bekijkt of ze tegen volgende OC een voorstel van voordracht voor agendering AGNAS RUP verwervingsgebied Bouwel kan doen.